

USPEO ZIMSKI VAŠAR

Bela Bodrogi, direktor JKP „Subotičke pijace“ nakon završetka zimskog vašara Winterfest 2012/2013. zadovoljno je sumirao rezultate i iskustva.

- Za vreme zimskog vašara neprekidno smo s pažnjom pratili dešavanja, predloge, primedbe, kako bismo koristeći ta saznanja blagovremeno učinimo potrebne mere pre početka sledećeg zimskog vašara. To znači, da – kako sada stvari stoje – naše JKP će organizovati i Winterfest 2013/2014. Prošle godine su tražili od nas, da ove godine produžimo trajanje vašara do pravoslavne nove godine, dakle do 14. januara. Mi smo na to bili spremni i prošle godine, ali tada su prodavci, izlagači bili smešteni

u zakupljenim drvenim kućicama, a produženje ugovora o zakupu bi proizvelo takvu administrativnu zbrku (promena termina već naručenog transporta, carinske formalnosti) – o materijalnim posledicama i da ne govorimo – da nismo mogli izaći u susret toj molbi. Ove godine smo već produžili trajanje zimskog vašara, pošto smo za smeštaj prodavaca obezbedili sopstvene drvene kućice, a pokazala se opravdanom odluka o produženju, jer je još i 14. januara bilo kupaca u lepom broju.

Na osnovu iskustava i interesovanja mogu reći, da ih je bilo, mogli bismo izdati još barem 10 kućica. To znači, da bi trebalo izraditi još 10 drvenih kućica, o čemu naravno želimo se dogovoriti sa našim osnivačem. Ako dođe do toga, javlja se novi problem. Prema našoj proceni mali korzo je i ovako bio prenatrpan, za nove kući-

ce ne bismo mogli obezbediti dovoljno prostora, pa u tom slučaju predlažemo čelnicima grada, da za potrebe budućeg Winterfesta odobre prostor ispred svečanog ulaza gradske kuće, od Vojvodanske Banke do McDonald's-a, onako, kao za vreme Festivala Interetno. Na tom prostoru bi smo mogli obezbediti sve one uslove, koji su neophodni za jednu kvalitetnu manifestaciju.

- Na žalost, lično nisam zadovoljan sa posetom, što je direktna posledica ekonomske krize. Znamo u kojoj je meri pala kupovna moć, koliko ljudi je u Subotici bez posla i bez prihoda, i samo se možemo nadati, da će se nešto najzad pokrenuti sa mrtve tačke. Naravno ovo stanje možemo promeniti samo ako budu otvorena nova radna mesta, a postojeća neće se pozatvarati, i ako će život za sve biti malo lakši.

- Naravno o iskustvima smo razgovarali i sa zakupcima. U vezi organizacije vašara nije bilo zamerki na naš rad. Skoro bez izuzetaka svi su se žalili – naročito oni, koji su učestvovali i na prethodnom Winterfestu – da je bilo malo kupaca i da je promenjena i struktura kupovine. Sada su ljudi kupovali više sitnica za malo novca, a oni kupci, s kojima smo razgovarali, rekli su da je ponuda veoma lepa, ima šta da se bira, ali i da na božićne-novogodišnje poklone iz godine u godinu sve manje troše, sve manje mogu potrošiti.

- Potvrdili su naše namere, da na zimskom vašaru ne damo prostora nekvalitetnoj robi, da su nam itekako potrebni zanatlije, rukotvorine, pošto je u ponudi bilo te robe, takvih poklona po pristupačnim cenama, i sigurno je da ćemo isti sistem vrednosti predstavljati i prilikom organizacije sledećih vašara.

- Naravno bilo je i primedbi, koje na neki način i mi želimo rešiti, ali neće biti nimalo jednostavno. Jedan je nedostatak toaleta. Želeli smo to rešiti, ali zasad nismo imali uspeha, ni kod jedinog javnog toaleta, koji još postoji u gradu i koji je u privatnim rukama, ali ni kod obližnjih ugostiteljskih radnji nismo se uspeli dogovoriti o mogućnostima korišćenja njihovih toaleta.

Nastavak na 3. strani

VAŽNO – VAŽNO – VAŽNO – VAŽNO

NOVI TOALET NA MLEČNOJ PIJACI

Prema nalogu Sanitarne inspekcije u Subotici, JKP „Subotičke pijace“ je postavilo jedan novi toalet, koji mogu koristiti samo oni prodavci, koji prema propisima moraju imati sanitarnu knjižicu. To je bilo potrebno, kako bi se izbegla mogućnost raznih infekcija. Ovi prodavci izdvojeni toalet mogu koristiti jedino uz prikaz sanitarne knjižice, koju ostavljaju kad uzimaju ključ. Ključ se može dobiti kod zajedničkog toaleta.

PIJAČNE CENE

Povrće

Bela rotkva 40-60 din/kom
Beli luk 200-350 din/kg
Brokoli 300-400 din/kg
Bundeva – rend. 100-120 din/kg
Bundeva 80 din/kg
Celer 10-80 din/kom
Crna rotkva 50-60 din/kg
Crni luk 40-60 din/kg
Crveni kupus 60-80 din/kg
Crveni luk 60-80 din/kg
Cvekla 40-50 din/kg
Čičoka 80 din/kg
Karfiol 200-300 din/kg
Keleraba 30-60 din/kom
Kelj 100 din/kom
Kineski kupus 50-100 din/kom
Krstavac 270 din/kg
Krompir 50-70 din/kg
Kupus 20-30 din/kg
Paprika – ljuta 25 din/kom
Paprika 300 din/kg
Paprika 30-100 din/kom
Paradajz – čeri 350 din/kg
Paradajz 250 din/kg
Pastrnjak 100 din/kg
Pasulj 230-350 din/kg
Peršun 50-80 din/veza
Praziluk 30-60 din/kom
Prokelj 200 din/kg
Spanać 140-180 din/kg
Šargarepa 40-60 din/kg
Tikvice 300 din/kg
Zelena salata 30-60 din/gl.

Kisela roba

Kisela cvekla 120-150 din/kg
Kisela paprika 120-250 din/kg
Kisele feferone 300 din/kg
Kiseli karfiol 200-230 din/kg

Kiseli krstavac 120-250 din/kg
Kiseli kupus 70-100 din/kg
Kuvani paradajz 100-150 din/l
Pečena paprika 250-400 din/kg
Turšija 150-200 din/kg

Voće

Grožđe 300 din/kg
Jabuka 30-150 din/kg
Kruška 180-260 din/kg

Južno voće

Ananas 180 din/kg
Banana 100-120 din/kg
Grepfrut 140 din/kg
Kivi 150 din/kg
Limun 130-140 din/kg
Mandarine 120 din/kg
Mango 450 din/kg
Nar 180 din/kg
Pomorandže 80-90 din/kg

Mlečni proizvodi

Kozji sir 720-800 din/kg
Kuvani sir 400 din/kg
Maslac 800-1000 din/kg
Mladi sir 250-350 din/kg
Pavlaka 250-300 din/l
Podliveni sir 320-460 din/kg
Sirevi 360-750 din/kg
Slatka pavlaka 400-500 din/l
Somborski sir 800 din/kg
Zlatiborski kajmak 900 din/kg

Meso i prerađevine

Biserka 600-700 din/kom
Ćureća krila 290-400 din/kg
Ćureća leđa 170-280 din/kg
Ćureće grudi 680-800 din/kg
Ćureće meso 450-600 din/kg
Ćureći batac 620-730 din/kg
Kokoške meso 300-350 din/kg
Pačija džigerica 2000-2500 din/kg

Pačije meso 450-500 din/kg
Petao 350-400 din/kg
Pileća džigerica 300-320 din/kg
Pileća krila 190-210 din/kg
Pileća leđa 80-100 din/kg
Pileće grudi 360-400 din/kg
Pileće grudi b/k. 480-500 din/kg
Pileće meso 260-270 din/kg
Pileće noge 60-70 din/kg
Pileći batac 300-340 din/kg
Pileći želudac 270-280 din/kg
Zec 500 din/kg

Riba

Girice 140-160 din/kg
Karaši 120-160 din/kg
Lignje 350 din/kg
Oslić 360-400 din/kg
Oslić file 435 din/kg
Pangasius – file /smrz./
300-390 din/kg

Smuđ 750 din/kg

Šaran – dimljeni 1100 din/kg
Šaran 380-400 din/kg
Tolstolobik 310 din/kg

Mešovita roba

Ajvar 350-400 din/tegla
Alepa paprika 800-1100 din/kg
Badem očišćeni 850-1000 din/kg
Brazilski orasi 1300-1400 din/kg
Gljive 180-350 din/kg
Indijski orasi 1300 din/kg
Jaje 10-15 din/kom
Jaje prepelice 10 din/kom
Kikiriki 450-500 din/kg
Kolači 500-600 din/kg
Kore za krempitu 200 din/par
Kore za pitu 220 din/kg
Lešnik očišćen 850-900 din/kg
Mak 400-600 din/kg
Med 450-650 din/kg
Orasi – očišćeni 1000 din/kg
Pistaći 1500 din/kg

Seme bundeve 600-850 din/kg
Sočivo 200 din/kg
Suve brusnice 800 din/kg
Suve kajsije 750-800 din/kg
Suve smokve 450-600 din/kg
Suve šljive 300-450 din/kg
Suve višnje 1300 din/kg
Suvo grožđe 450-600 din/kg
Testenine 200-500 din/kg
Torte 60-100 din/kom

Cveće

Buketi od 100 din
Cveće u saksijama 100-400 din
Flamingo 300-600 din/struk
Gerbera 80-120 din/struk
Iris 100 din/struk
Kala 140-160 din/struk
Karanfil 60-80 din/struk
Ljiljan 200-300 din/struk
Margareta 150 din/struk
Ruže 150-200 din/struk

Stočna hrana

Detelina 200-500 din/bala
Graorica 90 din/kg
Heljda 200 din/kg
Ječam 32-35 din/kg
Krupnik 80-90 din/kg
Kukuruz 30-32 din/kg
Ovas 40 din/kg
Proso 60 din/kg
Proteinski sirak 45 din/kg
Pšenica 32-35 din/kg
Raž 70 din/kg
Slama 150 din/bala
Soja 85-90 din/kg
Stočni grašak 80 din/kg
Suncokret 60-65 din/kg
Svetlo seme 130 din/kg
Tritikale 34-35 din/kg
Uljana repica 80 din/kg

/Cene od 18. januara/

Vicai Optika
Vladimira Nazora 8, Subotica
Tel: 024/521-100

NEPREKIDNA BRIGA

JKP „Subotičke pijace” od svog osnivanja i preuzimanja pijaca pod svoju ingerenciju neprekidno radi na tome da poboljša stanje pijaca i na pijacama, uslove prodaje, a u tome je uvek posvetilo veliku pažnju mišljenju i primedbama, predlozima predstavnika nadležnih organa, odnosno zakupaca i prodavaca. O tome za čitaoce Informatora govori **Mačaš Fodor**, direktor komercijalnog i finansijskog sektora JKP.

- Od osnivanja preduzeća se trudimo, da sa zakupcima, prodavcima održavamo što bolje odnose, koji svoje primedbe bilo kad mogu uputiti preduzeću putem referenata naplate, šefova pijaca, ali i direkciji, bilo posredno, bilo direktno. Ovaj potonji način jeste anketa, koji se redovno sprovodi među zakupcima putem štampanog upitnika, anonimnim popunjavanjem mogu izneti svoje mišljenje o pijačnim uslugama, o radu JKP ili njegovih radnika, a ako iskrсне

neko pitanje koje zahteva hitnu intervenciju, to i činimo. Svako jutro se analizira prethodni dan, kakvi problemi su iskršli, da li je bilo nekih tehničkih smetnji, koje je trebalo odmah otkloniti, ili eventualno nešto što može sačekati. Otkad smo preuzeli pijace, neprekidno ulažemo u poboljšanje njihovog stanja, a ta ulaganja ne uvek, ili samo veoma retko su usmerena na to, da povećavamo naše prihode. Naša je želja da poboljšamo uslove prodaje, da se i zakupci, ali i kupci bolje osećaju na našim pijacama. Te mere nisu uvek spektakularne, ali mislimo, da su korisne. Postavili smo brojne posude za odlaganje otpada na svim pijacama, imamo radnike, koji neprekidno čiste pijace, obilaze spoljne pijace, urade ono što je potrebno, a sve te mere najčešće koštaju. Bez obzira na rasprostranjenost mobilnih telefona, na našim pijacama smo o svom trošku postavili javne telefonske govornice, ako slučajno nekome zatreba pomoć ili samo želi da se konsultuje sa ukućanima, može učiniti bez problema. Na svim pijacama imamo zaposlenog, koji je završio kurs prve pomoći, i ako nekome zatreba, može odmah pomoći. Za vreme velikih žega smo se dogovorili sa stanicom Hitne pomoći, da će imati dežurstvo u blizini naše najveće pijace, takođe da bi odmah pružili pomoć onima, kojima eventualno pozli. Postavili smo aparate za vodu ako neko ožedne, a za vreme ekstremnih mrazeva zakupcima, prodavcima delili smo vruć čaj, itd. Naravno realizujemo i velike investicije, koje se ne ostvaruju uvek u tempu prema očekivanjima zakupaca. Često i mi smo nezadovoljni s odvijanjem radova, ali to uglavnom nije do nas. Kod većih ulaganja uvek puno vremena treba za pripreme. Najviše vremena je potrebno za postupke javne nabavke. Pošto smo javno komunalno preduzeće, iznad određene vrednosti dužni smo oglasiti postupak javne nabavke, prikupiti ponude, razmotriti ih, nadležni donose odluku, a posle treba ostaviti vreme i za eventualne žalbe – i tek posle toga možemo recimo naručiti planove, ili ako imamo već gotove projekte, onda trebamo naručiti materijal ili radove – u zavisnosti od vrste investicije. Za to je ponekad potrebno i nekoliko meseci, a zakupci nemaju uvek razumevanja za to, i nije im jasno da se neki poslovi ne mogu uraditi preko noći. Ne možemo uvek rešiti stvari onako, kako bi to zakupci želeli, ili kako bismo mi to želeli, jer iskrsnu neke zakonske prepreke, ili druge okolnosti nam otežavaju realizaciju određenih ideja.

- Svaki put naglašavamo, da JKP ne može izići u susret pojedinačnim željama, jer tome nikad ne bi bilo kraja. Naš je cilj, da naše pijace funkcionišu što je moguće bolje, da stvorimo što je bolje moguće uslove prodaje za sve odnosno barem za većinu.

Istovremeno moram ukazati na to, da održavanje, stvaranje reda na pijacama je zajednička obaveza. Mnogi direktno sa zemlje ili iz leje donose neočišćenu robu na pijace, koju onda ovde čiste, peru, a pokvarenu robu jednostavno razbace, umesto da ih stave za posude za otpad. Od nas očekuju, da obezbedimo evropski nivo i na mestima na kojima to nije moguće, jer naše pijace su pokrivene pijace, a ne zatvorene pijačne hale, pa ne možemo obezbediti da ne bude promaje, da vetar ne nanosi kišu ili sneg. Da, sneg. Decembarska mećava je prouzrokovala velike nevolje u saobraćaju, svuda. Mi smo mobilisali svo naše ljudstvo od zore, kako bi smo pijace očistili od snega i mirne duše mogu reći, da i pored vanrednih vremenskih prilika svaka naša pijaca je bila u stanju, da primi prodavce i kupce – a u gradu saobraćaj se normalizovao za pet dana, a na parkinzima situacija je sređena tek za 10 dana. Mnogi prodavci nisu mogli izaći iz svojih ulica, naselja. Uložili smo natchovećanske napore, a ipak je bilo onih, koji su glasno negodovali. Drugo. Srbija istrajno hoda na putu ka Evropskoj uniji. Svi mnogo toga očekuju od ovog procesa, ali mnogima još nije postalo jasno, da propisi Evropske unije, koje se postepeno uvode i u Srbiji, doneće značajne promene u mnogim

Posle decembarske mećave

oblastima. Tada se neće moći prodavati prljava, nekvalitetna roba na pijacama. Doći će vreme, kada proizvođači će voće i povrće moći prodavati sa dnevnikom prskanja, a u međuvremenu nadležni organi neprekidno pooštavaju zahteve, koje zakupci i prodavci moraju ispunjavati ako i dalje žele prodavati na pijacama. Moramo poštovati uputstva i naloge koje dobijamo od nadležnih organa, a u obavezi smo, da isto to zahtevamo od naših zakupaca. Ako to ne budemo činili, biće kažnjeno naše preduzeće. Zbog toga smo morali modernizovati naš sistem za obradu podataka, kako bi smo imali ažurne podatke o zakupcima, od kojih jedan dobar deo još nije ispunio svoje obaveze o registraciji delatnosti, a ubuduće bez toga neće moći potpisati s njima ugovor o zakupu prodajnih jedinica na našim pijacama, a neće moći ni da prodaju robu na pijacama.

- Ima brojnih sitnica koje se javljaju svakog dana. Pokušavamo da ih rešimo, a na žalost zakupci ne retko upućuju pogrdne reči našim saradnicima. Ti isti zakupci sa svoje strane smatraju prirodnim, što im referenti naplate pomažu pri plaćanju mesečnih obaveza, i što ne moraju u svom slobodnom vremenu ili radnim danima dolaziti u direkciju JKP. Stalno vodimo bitku i oko zimskog zatvaranja odnosno prolećnog otvaranja slavina. Neki

Nastavak na 4. strani

Izvlačenje nagrada za kupce zimskog vašara

I sledeće godine ćemo pokušati to rešiti, jer za sada želeo bih, želeli bismo izbeći, da u ovom prelepom secesionističkom centru postavimo mobilne toalete. I to iz više razloga. Jedan je estetski, jer kako bi izgledali mobilni toaleti uz svečanu vašarsku dekoraciju, a drugi razlog je higijenski. Ovi mobilni toaleti samo onda predstavljaju prihvatljivo rešenje, ako se redovno prazne i ako ih nakon praznjenja srede i pune s potrebnim hemikalijama. Bilo je manifestacija u Subotici i pokušaja korišćenja mobilnih toaleta, ali nisu se baš pokazali, i sve dok možemo, pokušaćemo izbeći njihovu upotrebu za vreme Winterfesta.

- U vezi zimskog vašara bilo je pitanja u vezi nedostatka zabavnih programa za vreme Winterfesta. Tražili su da barem za vikende organizujemo neke programe, koncerte, što bi eventualno privuklo više ljudi u centar, pa bi i zimski vašar bio sigurno posećeniji. I mi smo se bavili tom idejom. Na žalost, morali smo ustanoviti, da u današnje vreme ništa se ne može dobiti za džabe, za svaki nastup, svakom izvođaču trebalo bi platiti. A ovogodišnji Winterfest smo i ovako završili na nuli, dakle JKP nema nikakvu dobit od zimskog vašara. Dakle, ako bi smo pozvali neke umetnike, isplaćeni honorari bi za nas predstavljali čist gubitak, a pošto naša firma ne živi od budžeta, već od tržišta, ne sme dozvoliti sebi takav luksuz, da teško stečene prihode uloži u neki neisplativi posao. Uzimajući u obzir troškove bine, ozvučenja, osoblje, izvođače, službu obezbeđenja i sve ostalo, ako bi smo za 4-5 vikenda zimskog vašara organizovali programe, to bi nas koštalo oko 1 milion dinara. Naravno mogli bi reći, da ne angažujemo skupe izvođače, orkestre, grupe. Ako nam je cilj veća posećenost, onda možemo angažovati samo poznate izvođače, jer i nepoznati ili manje poznati umetnici koštaju, ali će izostati poseta, a onda i to malo novca je uzalud bačen, i nema smisla započeti takvu aktivnost.

- I na kraju dozvolite mi da kažem: zadovoljan sam radom operativne grupe, koja je radila na organizaciji i realizaciji zimskog vašara, svi su se svojski latili posla. Vašar je u svom sadržaju, izgledu je u potpunosti zadovoljio, i jednoznačna je konstatacija, da smo uz malo novca i malo iskustva u Subotici uspeli smo organizovati manifestaciju evropskog nivoa i doprineti, da u centru grada bude stvarno praznično raspoloženje.

Posle napuštanja tezgi

očekuju da slavine budu otvorene i po najvećem mrazu, i uopšte ih ne interesuju eventualne štete zbog oštećenja vodova, itd., itd. Mogao bih navesti još bezbroj primera, koji govore o tome, da deo zakupaca veoma jednostrano posmatra stvari, i želi ostvariti sva svoja prava po svaku cenu, ali kad se radi o njihovim obavezama, onda od nas uvek traže, očekuju maksimalno razumevanje, strpljenje, blagonaklonost, ukoliko ne ispunjavaju svoje obaveze. Efikasnost i rad pijaca zavisi od tri strane: prodavaca, kupaca i JKP „Subotičke pijace“. Uzalud će stvoriti idealne uslove JKP, ako su prodavci, prljavi, neuredni, aljkavi, glasni, nečtivni: teraće od sebe kupce. Džabe je lepa roba, uljudan prodavac, ako JKP zapušta pijace: kupci će i tada zaobilaziti pijace. Upravo zbog toga moramo se udružiti sa zakupcima, da u vreme, kada opada kupovna moć građana, da oni i dalje rado kupuju na pijacama. To je zajednički interes, i to nikad ne smemo smetnuti s uma. Ni mi, a ni naši zakupci.

Vruć čaj za promrzle prodavce

Prihrana ozimih strnina

Prvi i najvažniji posao koji očekuje ratare u Novoj 2013. godini jeste prihrana ozimih strnina. Među elementima mineralne ishrane azot ima najznačajniju ulogu u ostvarivanju visokih prinosa strnina. Smatra se da je za postizanje prinosa od 5t zrna/ha, zajedno sa odgovarajućom količinom slame pšenici potrebno oko 125 kg čistog azota, dok je ječam nešto skromnijih zahteva, a visoke količine azota kod pivskog ječma utiču i na pogoršanje kvaliteta zrna kao sirovine za proizvodnju slada. Zbog navedenih razloga, efikasno đubrenje azotom od ključnog je značaja za postizanje visokih prinosa, odgovarajućeg kvaliteta, uz istovremenu zaštitu podzemnih voda od zagađenja ispiranjem nitrata.

Za postizanje visokih prinosa pšenice potrebno je da pšenica bude obezbeđena dovoljnim količinama azota u vreme nastavka vegetacije u proleće, jer se tada obezbeđuje bolje produktivno bokorenje a u biljkama se formiraju začeci klasaka u klasu i elementi klasaka i cvetova (fenofaze bokorenje –vlatanje). Iz tog razloga u početku prolećnog porasta potrebno je da se u površinskom sloju zemljišta 0-20 cm obezbedi visoka koncentracija nitrata, 20-30 ppm, odnosno oko 12-20 kg/ha azota u nitratnom obliku (N-NO₃), što se postiže prihranom azotnim đubrivima. Nitratni oblik azota ne vezuje se u zemljištu i podložan je ispiranju, tako da prihrana dok je kapacitet akumulacije biljaka mali mora biti usklađena sa uzrastom biljaka, fizičkim svojstvima zemljišta, kao i klimatskim prilikama.

Suvišak azota na početku prolećnog porasta takođe može delovati štetno. Visoka koncentracija nitrata u zemljištu pri niskim temperaturama u proleće, može izazvati slabije usvajanje vode i u njoj rastvorenih hraniva (fiziološka suša), ili uticati na jači razvoj nadzemne mase i slabiji razvoj korenovog sistema, što ako u kasnijem periodu ako nastupi suša može biti glavni uzrok podbačaja prinosa. Iz navedenih razloga ukoliko je prihranom potrebno dati više od 80 kg azota po ha, preporučuje se obavljanje dve prihrane. Prva prihrana se obavlja u periodu mirovanja biljaka, pre prolećnog porasta, od kraja januara do početka marta, u zavisnosti od vrste đubriva i klimatskih prilika. Ureu treba upotrebiti najkasnije do kraja druge dekade februara, a nakon toga za prihranu bi trebalo koristiti amonijumnitrat.

Brzi porast nadzemnog dela strnina počinje kada se temperatura ustali iznad 5 °C, a to je u našim klimatskim uslovima obično oko 20. marta. To je pravo vreme da se obavi druga prihrana

kako bi do početka vlatanja, biljka bilja obezbeđena dodatnim količinama azota. Dobra ishranjenost u toj fazi smanjuje kasniju sterilnost klasica i povećava broj plodnih cvetova.

U praksi se obično postavlja pitanje koja je to količina azota koju je potrebno uneti mineralnim đubrivima u proleće. Ona zavisi od mnogo faktora, kao što su opšta plodnost zemljišta, da li je u jesen izvršeno đubrenje azotom, klimatskih prilika, roka setve, gustine useva, sorte specifičnosti, planiranog prinosa.

Osnovu za pravilan proračun potrebne količine azota koju je potrebno uneti prihranom predstavlja sadržaj nitrata u zemljištu u proleće neposredno prije planirane prihrane. Za utvrđivanje potrebne količine azotnih đubriva za prihranu razvijena je N-min metoda, koja polazi od potreba biljaka za azotom i njegovog sadržaja u zemljištu. Za potrebe N-min metode uzorci se uzimaju tokom zime, najčešće u drugoj polovini januara i tokom februara, na oko 7 dana prije planirane prihrane, sa tri dubine, 0-30 cm, 30-60 cm i 60-90 cm. Meri se sadržaj nitrata i izražava u kg/ha za svaki sloj zemljišta. Na bazi izračunatog sadržaja nitratnog azot, njegovog rasporeda po profilu, sadržaja vlage u zemljištu, procenjene mineralizacione sposobnosti zemljišta i planiranog prinosa može se dati konkretna preporuka potrebnog azota za prihranu.

Sortna specifičnost utiče na količinu primenjenog azota, tako da sorte Arija, Zvezdana i NS 40 S, traže oko 10% veću količinu azota u odnosu na sorte Pobeda, Simonida i Rapsodija, dok sorte Evropa 90, Dragana i Ljiljana, zahtevaju 10% manje količine azota u odnosu na prethodne sorte. Ukoliko je gustina useva veća od 450-500 biljaka po m², tada treba smanjiti količinu azota za 10% i obratno.

Poljoprivredna stručna služba Subotica ima pozitivna iskustva u primeni ove metode i u 2012. godini prihranom sa svega 40 kg uree/ha, ostvaren je prosečni prinos pšenice od 6 t/ha u ogleđima, a u 2011. godini, sa dve prihrane, 140 kg/ha uree u I prihrani i 110 kg/ha AN-a u II prihrani ostvaren je prinos od pšenice od 7 t/ha.

Konkretno preporuke o količinama azota za prihranu strnina u 2013. godini za područje Subotice, PSS Subotica će dati tokom februara, nakon obavljenih N-min analiza, na svom web sajtu: www.pss-subotica.rs i putem medija.

dipl.inž. Damir Varga

**MILLENNIUM
OSIGURANJE A.D.**

Budite i Vi član velike porodice „CROATIA OSIGURANJE“ D.D. iz Zagreba!

Radno vreme: od 8 do 16 sati.

Registracija i obavezno osiguranje vozila

- Tehnički pregled,
- Zeleni karton,
- Kasko osiguranje vozila i do 12 rata,
- Osiguranje svih vrsta imovine,
- Osiguranje transporta,
- Osiguranje poljoprivrede,
- Osiguranje od nesretnog slučaja (kolektivno i porodično),
- **Putničko zdravstveno osiguranje,**
- Brza i garantovana naknada štete.

FILIJALA SUBOTICA
HALAŠKI PUT 38., Tel: 024/555-867 és 552-406
E-mail: mios@tippnet.rs

OČNA KUĆA

optika i ordinacija
na jednom mestu

551-045

Subotica
Maksima Gorkog 20

KOD GLAVNE POŠTE

Najkraći vic o Škotima:

-Komšijooo..!

-Neemaaam...!

***

Ćerka kaže tati:

- Tata, ja sam lezbejka.

Tata:

- Dobro sine.

Kaže druga ćerka:

- Tata, ja sam lezbejka.

A tata:

- Pa ima li neko da voli muške u ovoj porodici?!

Kaže sin:

- Ja, tata.

***

Pita učiteljica Pericu koje je ovo vreme:

Ja kupujem

ti kupuješ

on kupuje

ona kupuje

ono kupuje

mi kupujemo

vi kupujete

oni kupuju?

Na to Perica kaže:

- To vam je vreme novogodišnje rasprodaje.

***

- Mama, mama, da li mogu ići u raj kad umrem? - pita mali dinosaur svoju majku.

- Ne, sine, ti ćeš otići u muzej!!!

***

- Zašto internet neće moći da zameni novine?

- Pa kako ćeš internetom ubijati muve?

***

Idu Perica i mama u prodavnicu i kupuju oni razne stvari, a među njima i cediljku.

Sledeći dan mama pita Pericu:

-Perice, gde mi je nova cediljka?

Perica:

-Bacio sam je, bila je puna rupa!

***

Pitali babu posle saobraćajne nesreće u kolima u kojim su svi izgignuli osim nje ...

- Baba, kako je bilo ?

- Ćuti sine... moglo je i gore ...

***

Perica ruča supu i kuka.

Perica:

- Mama ne volim supu.

Mama:

- Pa ti zamisli da je to nešto tebi lepo.

Perica:

- Pa mama, bolje ti zamisli da je tanjir prazan i odnesi ga.

***

- Dobar dan, dobili ste Radio Ker, recite...

- Dobar dan, jel mene svi sad slušaju?

- Da, gospođo!

- Odlično... Petre, sine, ne uzimaj kajmak i hleb, čale je to već kupio!

Iz horoskopa možemo saznati, kakve sposobnosti i ozbiljan talenat nam je podarila sudbina. Vredi istraživati u sebi one oblasti u kojima možemo postići vrhunske rezultate. Otkrijmo naše skrivene vrednosti!

Dragi VODOLIJO! Ti si samostalna osoba, koja voli ljude i slobodu, a to ćeš i sačuvati u svom životu. Brzo razmišljaš, privlače te tehničke novine, uzbuđuje te sve što je moderno. Ne podnosiš ograde. Voliš uzbudljive, neočekivane situacije, ali ako ti se ne sviđa okruženje, bežiš iz njega na mesto, gde možeš na miru razmišljati.

OVAN: U zadnje vreme si napet/a. I ovaj će period biti pun iznenađenja: neočekivana energetska kolebanja, neočekivani događaji i susreti će doneti uzbuđenja u tvoj život. Dobro ćeš se osećati, ali neke novosti nose u sebi napetost. Ljubavni život će živnuti, a ako si u vezi, možda ćeš uvideti: tvoj izabrani partner možda i nije tako loša osoba.

BIK: U vezi posla možda će isplivati na površinu postojeće ali potisnute suprotnosti. Možda ćeš imati problema sa kolegama. Bićeš pred izborom, treba da biraš između dvoje ljudi s kojim ćeš saradivati. Trudi se da postigneš samostalnost, a vreme će raditi umesto tebe. Imaš izdašnu intelektualnu snagu da bi postigao/la rezultate i na tom planu.

BLIZANCI: Osećaš takvu energiju, koja će ti pomoći da ostvariš svoje tajne planove, naročito ako se radi o ljubavnim, emotivnim stvarima. Stвориćeš duboke duševne veze, čemu ćeš se veoma obradovati. I na poslu ti ovaj mesec obećava ugodne doživljaje, a što se tiče finansija, veoma je važno, da budeš trezven/a, jer moraćeš doneti ozbiljne odluke.

RAK: Nemoj se truditi da udovoljiš svakom i u svemu! To ti je inače postalo jasno prethodnih meseci. Došlo je vreme, da sebe staviš u prvi plan i da se izboriš za svoje interese. Uspećeš u tome, videćeš! U poslednjem trenutku uvek nailazi nešto ili neko, da ti pomogne. Ni sad neće biti drugačije! Dobićeš neočekivanu ponudu, koji vredi prihvatiti i iskušati se u datim mogućnostima.

LAV: Imaš dobre odnose sa ljudima iz okoline, drago ti je, ako te zaustave na ulici i porazgovaraju s tobom. Dobićeš više pisma i poruka od uobičajenog, a mnogi će te zvati i telefonom. Na poslu, glava ti je na mestu, bićeš u stanju odmah primetiti, ako ti neko prilazi s nečistim namerama, a može biti reči o komplikovanom ugovoru ili poslovnom razgovoru, stvari će se odlučivati u tvoju korist.

DEVICA: Početkom meseca na radnom mestu će te čekati time, da ukoliko imaš vremena, zadužice te s novim obavezama. Nemoj se odmah buniti: prvo na taktičan način izvidi, koje kompenzacije možeš dobiti za uzvrat. Ako se ne isplati ni materijalno, ni moralno, nemoj prihvatiti. Imaćeš puno uspeha. U partnerskoj vezi mesec obećava ugodno iznenađenje.

VAGA: U ljubavnom životu od 10. pa skoro do kraja meseca imaćeš takve doživljaje, koji retko nailaze tako često. Na posao malo teže se možeš koncentrisati, možeš biti rasejan/a, a to čak i tebe uznemirava. daj sebi malo vremena, jer će se vremenom sve vratiti na svoje mesto. Pronaći ćeš koji te putevi vode do rešenja. U tvom razvoju tvoja osećanja će ti biti od velike pomoći.

ŠKORPIJA: Na poslu mogući su manji problemi. U vezi biznisa naizmenično dobijaš protivrečne vesti. Prete gubici, koji nastaju zbog nesporazuma. Početkom godine jedno putovanje ti može doneti osveženje, odmor preko reda dobro će doći i tebi i tvom paru. Pored duše i telo ti je previše očvrstnulo u zadnje vreme: jedna opuštajuća masaža (u dvoje) dobro će doći grčevitim mišićima.

STRELAC: Godina počinje relativno mirno. Tako će biti i onda, ako budu pristizali vesti o otpuštenim kolegama, reorganizovanim odeljenjima, izostalim narudžbama i prihodima. Sad se usredsredi na sređivanje zaostale administracije, na račune, skupljaj ideje odnosno informiši se, kako možeš izgrađivati svoju karijeru.

JARAC: Početkom meseca u svim oblastima života imaćeš veliki elan. Moći ćeš nadahnjivati celo tvoje okruženje. Imaćeš volju i za planiranje budućnosti, a sad si u stanju i da činiš nešto zarad toga. Posle početnog poleta osećaćeš manji zastoj, ali nemoj klonuti, nastavi istrajno ka svom cilju. Ako duševno dospeš u donju tačku, pričaj o svojim problemima, nemoj se previše brinuti!

VODOLIJA: Srećan rođendan Vodolijama! Ovih dana imaš izuzetnu kreativnost, samo rasipaš svoje ideje. Između ostalog razmišljaš i o tome, šta možeš stvarno ostvariti na svom radnom mestu, odnosno u čemu možeš računati na kolege i na šefa. Ne možeš izbeći teške odluke, ali ćeš se loše osećati samo dok se ne odlučiš. Posle ćeš zaboraviti sve što je bilo loše, i radovaćeš se životu.

RIBE: Počinje jedan poprilično promenljiv, ali ipak pozitivan period u tvom životu, biće puno dobrog, ali i pomalo lošeg. Možda su ti ljudski odnosi u redu, ali nekoliko poteza iz nepažnje može imati negativne posledice. Bićeš sklon/a da o problemima sam/a razmišljaš, iako porodica, eventualno prijatelji mogli bi biti od pomoći. Karijera će ti imati naglašenu ulogu.

Marija Braun